

PRAMENĚ

FARNOSTĚ MARTIN-SEVER

September 2017, ročník 17

POTREBUJEME SA PRI SPOVEDI KĚAZOVI ZDĚVEROVAĚ S HRIECHMI?

SkĚr, ako na tĚtu otĚzku budeme hĚdat odpoveĚ, uvedomme si, Źe sviatosĚ zmierenia obsahuje dva prvky, ktoré sĚ rovnako dĚleŹitĚ. Na jednej strane sĚ to Źkony Ěloveka, ktorý sa obracia pod vplyvom Ducha SvĚtĚho. Na druhej strane je to Boh, ktorý pĚsobĚ skrze Cirkev. PrĚve JeŹiŹ povedal apoŹstolom: „*Prijmite Ducha SvĚtĚho. Komu odpustĚte hriechy, budĚ mu odpustenĚ, komu ich zadrŹĚte, budĚ zadrŹanĚ*“ (Jn 20, 22-23). Odtial tĚ moc kĚaza, cez ktorĚho Boh Otec odpĚŹta hriechy.

SpovedĚ potrebujeme, ak sme ŹaŹko zhreŹili. NaŹa reakcia vtedy nemĚ byĚ: „*MoŹno sa mi podarĚ nejako sa ubrĚniĚ pred svojĚm svedomĚm a na hriech zabudnĚtĚ. SkĚsĚm sa ospravedlnĚtĚ, a ak to nepĚjde, zloŹĚm nejakĚ obetu a akosi to napravĚm.*“ Toto je faloŹnĚ cesta. SprĚvne poĚinanie je priznaĚ si: „*Stalo sa a Ěo sa stalo, vstĚpilo do histĚrie a nikto z nĚs to nedokĚže vymazaĚtĚ. Urobil som nieĚo, Ěo som nemal urobiĚtĚ, Ěo sa nezhoduje s BoŹou vĚlou.*“ Treba uznaĚ svoj hriech pred Bohom a povedaĚtĚ: „*Pane, stojĚm tu pred tebou s celou pravdou, zhreŹil som!*“ Ěasto je situĚcia dokonca takĚ, Źe ani nie sme schopnĚ objektĚvne posĚdiĚtĚ, koľko je skutoĚne v tom mojej viny a koľko nezavinenej slabosti, Ěi to bol hriech ŹaŹkĚ alebo ľahkĚ. A ani to nie je naŹa Źloha. DĚleŹitĚ je jednoducho sa obrĚtiĚtĚ k Bohu a povedaĚtĚ mu: „*Ty vidĚŹ mĚj hriech v celej pravde. Lutujem ho a prijĚmam tvoj rozsudok, tvoju kvalĚfikĚciu mĚjho hriechu a vyznĚvam sa ti.*“

Za kĚazom ideme, pretoŹe sme ľudia obdarenĚ rozumom, slobodnou vĚlou, zmyslami i telom. KeĚŹe sme nimi zhreŹili, nimi potrebujeme vstĚpiĚtĚ do skutoĚnosti odpustenia. Potrebujeme, aby sa nad nami na znak zmierenia a poŹehnania vystrela ruka kĚaza, aby sme na vlastnĚ oĚi videli a poĚuli slovĚ a gestĚ odpustenia, aby sme duŹevne i telesne odiŹli zmierenĚ. Teda vyznanie hriechov pred kĚazom tvorĚ podstatnĚ ĚasĚ sviatosti pokĚnia. Iba on mĚ moc odpustiĚtĚ i zadrŹaĚtĚ, ktorĚ dal JeŹiŹ apoŹstolom. Preto kĚaz musĚ posĚdiĚtĚ nie veľkosĚ hriechov, lebo niet takĚho hriechu, akokoľvek ŹaŹkĚho, ktorý by Boh nemohol odpustiĚtĚ, niet Ěloveka, nech by bol akokoľvek zĚy Ě akokoľvek sa prevĚnil, Ěo by s istotou nemohol dĚfaĚtĚ v odpustenie hriechov, ak je jeho pokĚnie ŹprimnĚ. KĚaz neskĚma pri spovedĚ, Ěi tento hriech eŹte Boh mĚŹe odpustiĚtĚ a inĚy ŹŹ nie. KĚaz vŹak skĚma dispozĚciu kajĚcnika, Ěi Źprimne ľutuje, Ěi je jeho ľutosĚ a pĚdsavzatie ŹprimnĚ a skutoĚnĚ, Ěi kajĚcnik chce naozaj opustiĚtĚ svoj hriech a zaĚaĚtĚ ŹĚtĚ novĚm Źivotom.

Iste, nie je ľahkĚ priznaĚtĚ si svoje chyby. EŹte ŹaŹšie je prekonaĚ hanblivosĚ, kĚaknĚtĚ si pred kĚazom a povedaĚtĚ mu o nich. No asi najŹaŹšie je snaŹiĚtĚ sa ich napraviĚtĚ a viac ich nespĚchaĚtĚ, najmĚ ak si Ělovek na ne zvykol. Ale nebojme sa, je to veľmi dĚleŹitĚ prĚve preto, aby nĚm Boh mohol odpustiĚtĚ. Aby na to vŹetko zĚlĚ v naŹom Źivote jednoducho zabudol a viac si nespomenul.

Na zĚver sa povzbudme sv. Karolom BoromejskĚm, ktorý uĚil, Źe „*kreŹtan mĚ byĚ vŹdy priprĚvenĚ na dve veci: na smrĚtĚ a na svĚtĚ prijĚmanie.*“ VŹseobecne uznĚvame, Źe je potrebnĚ byĚtĚ vŹdy priprĚvenĚ na smrĚtĚ. Ale ŹŹ ŹaŹšie chĚpeme, Źe v hodine smrti ide presne o to istĚ ako vo svĚtom prijĚmanĚ, o prĚchod a prijatie PĚna JeŹiŹa. Ak nie som priprĚvenĚ na svĚtĚ prijĚmanie, nie

som pripravený ani na smrť. Časté sväté prijímanie je školou, v ktorej sa učíme voliť si dobro a odmietat' zlo. Prajem všetkým, aby sme objavili veľkosť Božej lásky, ktorá sa tak hojne prejavuje vo sviatosti pokánia i Eucharistii.

Štefan Vančo, farár

NA AKTUÁLNU TÉMU: SME ZMIERENÍ S CIRKVOU?

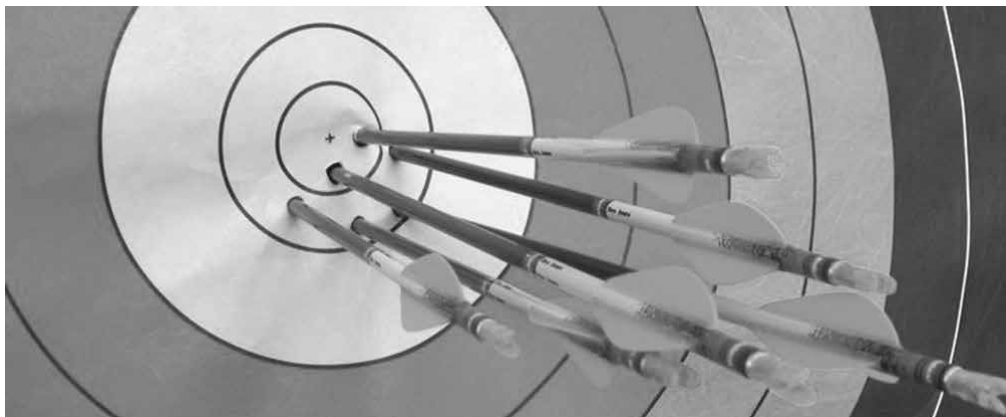
Snáď každý z nás sa už osobne stretol s nejakým zlom či ublížením zo strany Cirkvi. Mohla to byť skúsenosť laikov vo vzťahu ku kňazom, ale aj kňazov a rehoľníkov, ktorí zakúsili nepochopenie či pohoršenie od svojich predstavených či biskupa a často aj od bratov či sestier v komunite.

Niektorí ľudia sa kvôli veľkým životným zraneniam s Cirkvou rozišli. Napríklad – keď sa ich otvorené srdcia a očakávania stretli s neprijatím, tvrdosťou a neláskou. Mohli to byť zranenia, ktoré utížili, keď sa napr. ocitli v ťažkých životných krízach, a neboli schopní konať tak, ako to hlása Cirkev - a hľadali porozumenie, ktoré by ich pozdvihlo, a namiesto toho sa stretli s odsúdením. Niekedy sa nám zdá, že predstavitelia Cirkvi sú príliš vzdialení nášmu každodennému životu a že nie sme Cirkvou pochopení v našich ťažkostiach, zvlášť v citlivých oblastiach ako je sexualita, vzťahy, závislosti.

Neraz sme zažili pohoršenie zo správania sa tých duchovných osôb, ktoré niečo iné hovoria, a inak konajú. Inokedy nás veľmi môžu sklamať tí, ktorým sme dali svoju dôveru, ktorí nás trebárs aj duchovne sprevádzali, boli naším vzorom, ale potom odišli zo služby, prípadne opustili Cirkev.

Negatívne skúsenosti s Cirkvou je dobré prebrať s niekym zrelým a skúseným, komu dôverujeme, aby naše bolestné skúsenosti neovplyvňovali náš ďalší duchovný život. Inak nám hrozí, že „s vaničkou vylejeme aj dieťa“. To môže znamenať, že kvôli negatívnejmu zážitku sa zriekneme aj skutočných pravých hodnôt. Je mnoho ľudí, ktorí sa po zlej skúsenosti vo sviatosti zmierenia zapovedia, že už v živote do spovednice nevkročia.

Viem si predstaviť, že v prípade zranenia by pomohla komunikácia a ospravedlnenie z tej strany, ktorá bolesť spôsobila. Nie je to však jednoduché. Dobré vieme, že aj my často druhým ubližujeme bez toho, že by sme si toho boli vedomí. Tým pádom o odpustenie ani nemôžeme prosiť. Inokedy druhá strana svoje zlyhanie nevidí ako problém alebo nemá odvahu sa

pokoriť a prosiť o odpustenie. Ak si ale budeme ako podmienku nášho odpustenia klásť pokánie a nápravu druhého – v tom prípade sme žiaľ, ešte nepochopili evanjelium.

Často však kritizujeme Cirkev a jej predstaviteľov bez toho, že by sme boli ochotní pripustiť ich normálnu ľudskú slabosť alebo uznať svoj nedostatočný náhľad do vecí, ktoré kritizujeme. Sú ľudia, tzv. veční rebeli Cirkvi, ktorí „vždy majú pravdu“ a vedia, čo kto a ako by mal napraviť. Podvedome delia svet na dve skupiny. Tou prvou sú oni sami a tí, ktorí s nimi súhlasia a tou druhou sú všetci ostatní. Lahko odsudzujú, ale nie sú schopní prijať kritiku od druhých. Mám skúsenosť, že oni sami najviac potrebujú zmierenie a uzdravenie.

Pritom sa môže jednať o ľudí veľmi schopných a silných, aj po morálnej či duchovnej stránke. V živote im všetko vychádzalo a nie sú schopní sa identifikovať s Cirkvou zloženou z ľudí, ktorí robia chyby, majú ťažkosti a sú slabí. Ich postoj je podobný modlitbe farizeja v chráme: „Ďakujem ti, Pane, že nie som ako títo tu...“ Títo ľudia väčšinou neprešli veľmi bolestným a oslobodzujúcim rozčarovaním zo seba samých, ktoré by im dalo viac pokory, milosrdenstva a pochopenia pre ľudské slabosti. Pocit vlastnej spravodlivosti z nich robí ľudí pyšných, morali-zujúcich, odsudzujúcich.

Nie každá kritika je však zlá. Nieкто sa poctivo snaží o dobro a lásku, a je umlčaný v momente, keď začne hovoriť o nešvároch v Cirkvi. Ak takémuto človeku hádžu polená pod nohy bratia a sestry v Kristovi, je to ťažká skúška. Od sveta by to snáď bolo ľahšie prijať, ak sa to deje medzi veriacimi, býva to veľkým sklamaním.

Som za komunikáciu. Myslím si, že vždy je lepšie sa o veciach medzi sebou aj pohádať a hľadať riešenia ako prechádzať ponad konflikty s krčcovitými úsmevmi alebo s trpitelským stiahnutím sa do seba, prípadne uzavretím sa do skupinky rovnako zmýšľajúcich, kde nenarážame na nesúhlas.

Je nereálne očakávať, že Cirkev bude spoločenstvom dokonalých ľudí, ktorí vždy budú vedieť veci riešiť v kresťanskom duchu, ktorí sa nikdy nedopustia

chyby, ktorí nebudú v pokušení zneužívať svoje postavenie vo vlastný prospech. V Cirkvi sú dokonca nielen ľudia slabí a krehkí, ale aj ľudia zlí, farizejskí, ľudia, ktorí sú opojení mocou a hľadajú v nej kariéru, ľudia, ktorí nepochopili Ježišovo evanjelium, ľudia zatvrdnutého srdca, ktorí si uprostred cirkevných štruktúr urobili svoje hniezdočko, v ktorom si ustlali na úkor iných.

Ak sa s tým stretne, nemalo by nás to prekvapovať. Na druhej strane by sme ale nemali zabúdať, že v Cirkvi sú mnohí ľudia, ktorí sú plní lásky a sú hodní dôvery, ktorí s veľkým nasadením síl konajú veľa dobra. Sú pritom skromní a nevystavujú navonok to, čo robia pre Boha a pre iných.

Ak aspoň trochu poznáme seba, vieme, že oboje zmienené je v každom z nás. Vlastne ani nie je možné, aby som miloval Cirkev, ak by som neprežil túto rozporuplnosť vlastného srdca - pokiaľ by som nepochopil, že podobne ako som na tom ja je aj každý z mojich bratov a sestier, vrátane farára a biskupa.

Je potrebné, aby sme si našu ľudskú krehkosť dokázali priznať a prosiť o Božie milosrdenstvo. Ak namiesto odsudzovania druhých nájdeme odvahu prijať ich takých, akí sú a tak spolu priložíme ruku k dielu na spoločnom dobre, tak to už v nás koná dielo Duch Svätý.

(spracované podľa rozhovoru s Vojtěchom Kodetom)

Cirkev – moja láska a môj kríž.

(Josef Zvěřina)

Znášam Cirkev v očakávaní, že bude lepšou, lebo aj ona musí znášať mňa v očakávaní, že ja budem lepší.

(Erazmus Rotterdamský)

Jedinou inštitúciou, ktorá je schopná vyliečiť všetky charakterové neduhy človeka, je krematórium.

(Max Kašparů)

NEPODARENÝ KAPLÁN

Keď Francis prišiel do Shalesley, pršalo. Bolo to jeho prvé kaplánske miesto. Srdce mu spievalo... Konečne, konečne, ako vysvätený kňaz má príležitosť začať boj o ľudské duše! Hoci Francis na to vopred upozorňovali, musel si priznať, že ešte nevidel toľkú škaredosť, aká ho teraz obklopovala. Rady popolavých domov a chudobných obchodíkov, prerušované len veľkými prázdnyimi plochami úhora s kopami odpadkov, okrem toho niekoľko krčiem a kaplniek a nad nimi vysoké čierne stavby uhoľných baní.

Hlboko dýchajúc vzrušením, zazvonil na fare. Otvorila mu ženská v zástere, slečna Caffertyová a pozvala ho vstúpiť dnu. Vošiel ráznym krokom. Pri stole sedel tučný kňaz, asi päťdesiatnik. Francis vystrel ruku: „Dôstojný pán Kezer?“ „Áno, tak je. Koho iného ste očakávali? Sadnite si a navečerajte sa so mnou. Dúfam, že hráte poker!“ Farár Kezer budil dojem sily a autority. Každý jeho pohyb bol výrazom jeho sebadôvery. „Tu budete mať roboty dosť, len sa poriadne najedzte. Nevyzierate veľmi mocne.“ Francis sa usmial: „Myslím, že sa presvedčíte, že som dosť odolný a mocný.“ Na to farár Kezer povedal: „No, čoskoro sa presvedčíme. Keď sa najete, pôjdete spovedať. Ja prídem neskôr. Dnes ich možno príde veľa. Prší – aspoň ich to donúti. Strašní lenivci, to moje stádo.“

Farár Kezer neurobil na Francisu dobrý dojem, ale Francis si zaumienil, že bude zhovievavý. Prvé úsudky často bývajú nespravodlivé. Dlhو sedel v chladnej spovednici označenej ešte menom jeho predchodcu: F. Lee a keď nikto neprichádzal, vyšiel von a prechádzal sa po

prázdnom kostole. Dojem bol skľučujúci. Kostol bol špinavý a holý ako kôľňa. Soche sv. Jozefa odpadla ruka a pripevnili mu ju veľmi zle. Obrazy krížovej cesty boli mizerné a malé. Na oltári kričalo niekoľko vycifrovaných papierových kvetov v nevyleštených mosadzných vázach. No bol tu svätostánok. Francis si pred ním klakol a opäť vrúcne odovzdal Bohu svoj život.

Ako sa ukázalo, s duchovným otcom Kezerom naozaj nebolo ľahké vyjsť. Bol od prírody popudlivý, náchylný k hrubostiam. To, že sa mu nepodarilo získať náklonnosť svojho stáda, zatvrdilo ho na kameň. Raz síce dostal dobrú faru, ale i tam bol taký neoblúbený, že niekoľko vplyvných ľudí požiadalo biskupa, aby ho preložil. Spočiatku to niesol veľmi ťažko, no neskôr o tom začal hovoriť ako o vlastnom hrdinstve: „Zostúpil som dobrovoľne z trónu na zem...“ Jeho kuchárka a gazdiná slečna Caffertyová jediná s ním vychádzala dobre.

Francisa Chisholma vo filmovom spracovaní Croninovho románu stvárnil Gregory Peck

Nevedojak a nevedomky si zjednodušil náboženstvo na formulu a ani sám už nechápal vnútorný význam duchovnosti. Nemal v sebe vnútorného života. Ani v kázňach nebol k farníkom uznanlivý. Farnosť bola chudobná a mala veľkú dlžobu na kostol a nech gazdoval ako chcel, neraz mu peniaze nevystačili. Mal plné právo obrátiť sa na svojich farníkov. Ale jeho spôsob mal ďaleko od taktnosti. Mocne a rozkročno si zastal na kazateľnici, bojovne sklonil hlavu a kázňou bičoval skromné zhromaždenie. „Čo si myslíte, z čoho zaplatím nájom, dane, poisťky? Nedávate to mne, ale Všemohúcemu! Chcem vidieť striebro, nie vaše medenáčiky! A ženy keby obetovali viac na oferu ako na parádu, lepšie by im to pristalo!“ Takto gánil na každého, no čím

viac nútil, tým menej ľudia dávali.

Koncom prvého mesiaca v Shalesley sa začal na Francisovi prejavovať účinok stáleho kontaktu s farárom Kezerom. Bol do krajnosti vydráždený a cítil, že na neho hľadí čoraz nepriateľskejšie. Nechápanosť ľudí zvyšovala jeho ťažkosti. Ešte aj deti boli letargické a neprístupné. Celá farnosť bola akoby zamorená apatiou, bez vzletu a vôle. Vrúcne túžil priblížiť sa k týmto biednym srdciam, obveseliť ich, rozdúchať iskričku vo vyhasnutej pahrebe. Farár Kezer bol ľstivý a keď videl, ako sa mu nedarí, vedel to využiť k uštipnutiu. Minule, keď sa Francis vrátil na faru od chorého unavený a mokrý, povedal mu: „Rozdávať požehnanie nie je tak ľahké, ako ste si mysleli, však...?“ A dodal: „Podlá zberba!“

Francis sa zlostne začervenal: „Kristus zomrel pre podlú zberbu!“ A potom, keď bol sám, hodil sa na kolena a prosil o silu, aby premohol toto počiatkové trápenie.

V mysli sa mu rodil plán. Striehol na priaznivú chvíľu, aby ho predostrel svojmu farárovi. Keď bol raz farár Kezer dobre najedený a celý spokojný, zvažil, že tá chvíľa nastala. Diplomatically sa k nemu priblížil: „Premýšľal som, dôstojný pane... Máme taký roztrúsený okres, všetko je tak od ruky, bez slušných zábavných miestností... Tak som myslel, či by sme nemohli založiť klub pre mládež.“ Farár Kezer bol naozaj v žartovnej nálade, čo vyjadril zvedavým slovom: „Áno?“ A Francis posmelený pokračoval: „Myslím, že taký klub by pritiahol mládež z ulice i z krčiem. A možno by sme v nich vzbudili aj túžbu po kostole!“ Kezer sa zachichotal: „Myslím, že ste horší ako váš predchodca Lee. Taký ste mladý a naivný! No dobre, dajte sa do toho, ak chcete.“ „Ďakujem, otec Kezer, chcel som len váš súhlas.“

Francis sa s horlivosťou pustil do uskutočňovania svojho plánu. Pár ľudí ukázalo dobrú vôľu mu pomôcť. Od istého podnikateľa získal miestnosť na schôdzky. Bol by radšej umrel od hanby, ako žiadal pomoc od chudobných farníkov. No napísal svojmu priateľovi lekárovi list, v ktorom ho prosil o nejaké vyradené športové potreby. Keď premýšľal, ako najlepšie všetko začať, objavil, že nič tak neprítiahne mladých, ako tanec. A tak všetky svoje skromné úspory venoval tomuto prvému stretnutiu – na koláče, ovocie a limonádu na občerstvenie.

Začiatok bol trochu upätý, no o chvíľu sa zábava tak rozprúdila, že prevýšila i jeho najtúžobnejšie predstavy. Väčšina mládenčov nemala topánky a tancovala v banických čizmách. Keď bola prestávka, dievčatá im z bufetu prinášali občerstvenie. A potom znova tanec. Keď sa tancoval valčík, všetci spievali refrén. Aj hrbka baníkov, čo šli z práce, sa zastavili pri vchode a pridružili sa k spevu. Bol to veselý večer. Francis bol šťastný. „Bože môj, začal som. Začínajú ožívať.“

Ráno vtrhol farár Kezer na raňajky celý rozzúrený: „Hanbite sa!“ Francis ostal prekvapený: „O čom to hovoríte?“ „O tom pekelnom podujatí. Či vari neviete, vy chumaj, kam takéto zábavy vedú? Objímať sa, obľapať telá? Neviete, že v mladých to vzbudzuje zlé myšlienky? Vedie to k chlipnosti, k telesnej žiadosti a nízkym pudom?“

Francis bol veľmi bledý. „Celý večierok bol nevinný. Prosím, nepletiete si chlipnosť s pohlavím?“ Farár zahorel hnevom: „Vy trulo, aký je v tom rozdiel?“ Francis mu pokojne odpovedal: „Asi taký ako medzi chorobou a zdravím.“ Farár Kezer naňho nechápavo pozeral. Francis pokračoval: „Prírodu nemôžte potlačiť. Ak to urobíte, povstane proti vám. U mladých ľudí je prirodzené a dobré, keď spolu tančujú a stretávajú sa. Je to prirodzená predohra k zoznámeniu sa a k manželstvu. Nemôžeme zakrývať pohlavie špinavou plachtou ako smradľavú mŕtvolu! Musíme sa v mladých učiť usmerňovať pohlavnosť a nie ju zadúšať!“

Kezerovi navreli na hrdle tmavé žily: „Vy bohorúhavé šteňa! Nedovolím, aby sa moji mladí páрили vo vašich tančiarňach!“ Francis vybuchol: „Tak ich prinútite, aby sa páрили – ako vy hovoríte – po tmavých kútoch!“ Farár zajachtal: „V tejto farnosti udržujem panenstvo nepoškvrnené. Viem, čo robím.“ „O tom nepochybujem,“ odvetil Francis trpkou. „Ale je fakt, že štatistika vykazuje v Shalesley najviac nemanželských detí z celej diecézy.“

Chvíľu sa zdalo, že kňaz dostane záchvat. Zatínal päsť a znova ich otváral, akoby chcel Francisu zahrdúsiť. Zrazu zdvihol na Francisu prst: „Zakazujem vám váš mládežnícky klub! A v tejto veci mám posledné slovo.“

Francis odišiel do svojej izby, bledý, roztrasený. Mal pred sebou debnu so športovými potrebami, ktorá prišla od priateľa poštou. Teraz už bola nepotrebná, zakázaná. Myslel tuho. Nemôžem sa poddávať, musím bojovať, a to nie za seba, lež za túto ubiedenú farnosť, ktorú mi Boh zveril ako prvý. V nasledujúcich dňoch sa pokúsil ešte vyjednávať s Kezerom, ale čím viac sa o to snažil, tým bol odpor farára neochvejnejší. Vo Francisovi sa však zrodila nová odvážna myšlienka. „Musím to aspoň skúsiť,“ hovoril si.

Biskup Mack Nabb vždy veril, že vo svojráznom Francisovi sa ukrývajú nevšedné schopnosti

Na prázdniny odišiel farár Kezer do kúpeľov, kde mal piť liečivú vodu. Francis oslovil jedného z vplyvných farníkov. A ten oslovil majiteľa baní, sira Georga Renshawa, človeka s ohromnými príjmami, ktorý bol nielen kresťan, ale aj ľudomil. Farár Kezer si ho veľmi vážil a keď videl jeho príspevky do farskej pokladnice, uznanlivo vždy poznamenal: „Ó, gentleman.“

Tentokrát, po niekoľkých náročných rokovaniach, sa sir Renshaw rozhodol veľkodušne darovať farnosti prostriedky na stavbu nového spoločenského strediska a športového klubu. Francis nemohol tomu uveriť. Pod oknami fary sa začalo stavať. Zавše sa aj Francis pridala k robotníkom. Mali ho radi. Po otcovi zdedil záľubu v telesnej námahe. Cítil, že sa zblízuje s ľuďmi, že láme ich nedôveru a pomaly vchádza do ich prázdných životov.

Keď sa farár Kezer po šiestich týždňoch vrátil do Shalesley s prečistenou pečeňou, skoro pochopil, čo sa udialo. A keď videl, že za tým všetkým stojí sir Renshaw, najväčší dobrodinec farnosti, cítil sa bezmocný. Všetka bojovnosť ho opustila. Povedal duto: „Oznámim to biskupovi! Požiadam ho, aby vás preložil!“

Francis mlčal. Nechcelo sa mu opustiť túto farnosť, ktorá sa trochu začala hýbať. No aj keby musel, jeho nástupca, nový kaplán, bude mať už ľahšiu prácu. Necítil osobné víťazstvo, len pokojnú, takmer jasnovideckú nádej. Povedal ticho: „Lutujem, dôstojný pane, že som vás rozčúľil. Verte, chcel som len pomôcť...“ podľa zberbe.“

Oči oboch kňazov sa stretli a farár Kezer ich sklopil prvý.

(spracované podľa A. J. Cronina, Klúče od kráľovstva, upravené)

Keby som stretol cirkev úspešnú a veľmi vplyvnú, blýskajúcu sa nespornými zásluhami na poli charity, politiky i kultúry, cirkev so skvelými vodcami, teológmi a manažérmi, tešiacimi sa úcte a uznaniu všetkých, cirkev bez tieňa, poškvŕn, bez škrabancov a bolestných jaziev, s hrôzou by som jej uhol z cesty, pretože by som si bol istý, že sa jedná o pekelný trik. A keby som náhodou po takej cirkvi zatúžil, začal by som sa modliť exorcizmus.

Keby som stretol cirkev evanjeliovo chudobnú, naplnenú pokorou a svätosťou všetkých jej údov, cirkev nedávajúcu nikomu v ničom príčinu k pohoršeniu, áno, onú nevestu krásnu, „cirkev svätú, slávnu a bez poškvŕny“ – o ktorej čítame v Písme – uznal by som, že tentokrát si diabli maskéri dali na práci ešte viac záležať.

„Kde sú tvoje rany?“ opýtal by som sa. Kde sú tie všetky prejavy našej ľudskej slabosti a malovernosti, kde je tá večne zaprášená a rozbahnená pôda nášho človečenstva, z ktorej Boh, skrze Syna vypracoval mystické telo cirkvi? Či vari nevieme, že „cirkev svätú, slávnu a bez poškvŕny“ uvidíme a zažijeme nie teraz a tu, ale až na konci vekov? Dovtedy tu vždy bude cirkev božská a zároveň ľudská – až príliš ľudská a niekedy aj neľudská, cirkev s ranami aj cirkev zraňujúca.

(Tomáš Halík)

Jozef mal sedemnášť rokov, keď bol predaný do Egypta. (37,2) Po tom, ako čašník, ktorému vyložil sen, naňho zabudol, ostal Jozef vo väzení ešte dva roky (41,2). Na vrchol slávy sa dostáva vo veku tridsať rokov (41,46). Toto sú tri chronologické údaje uvádzané v Biblii v súvislosti s Jozefom.

Faraón dal Jozefovi meno Cafenat-páneach. Za ženu mu dal Asenat, dcéru kňaza z Onu. Takto Jozef vystúpil nad egyptskú krajinu. (41,45) V Jozefovom príbehu je prítomné napätie medzi vernosťou tradičným hodnotám a prispôbovaním sa cudzej kultúre. Nechá si zmeniť meno, preoblieka si šaty, prijíma za ženu cudzinku. Pýtame sa: „Čo sa stane s Jozefom, keď sa duchovne spriazni s pohankou, a to ešte s dcérou veľkňaza?“ Domnievame sa, že Jozef aj v tomto rozhodnutí zotrúval pod vedením Božím. Pre cirkevných otcov sa Jozef svojou ženbou stáva predobrazom Ježiša a jeho vzťahu k cirkvi, ktorá je zložená predovšetkým z pohanov. Vlastný národ – Izrael - ho neprijal, a tak sa spája s nevestou „pohankou“.

Jozefovi sa narodili dvaja synovia, ktorých mu porodila Asenat. Jozef dal prvorođenému meno Manasses, pretože hovoril „Boh mi dal zabudnúť na všetky moje útrapy a na celý dom môjho otca“. Druhému dal meno Efraim, pretože hovoril: „Boh ma urobil plodným v krajine môjho trápenia.“ (41, 50-52) Nie teda jeho manželka, ale Jozef dal chlapcom mená. Boli to mená hebrejské, čo naznačuje, že Jozef určoval duchovný smer v rodine.

Jozefov príbeh svedčí o snahe svätopisca včleniť vieru v jediného Boha do svetového kontextu. Mnohé starozákonné knihy pre podobné zmýšľanie toleranciu nemajú. Skôr v nich vo vzťahu k pohanom badáme netoleranciu. Vykreslenie Jozefovej integrácie do pohanského prostredia má ukázať, že Sväté Písmo má aj prúdy tolerancie voči pohanom a snahy prenikať do neizraelského prostredia.

Jozef s manželkou Asenat

Z uvedených textov zároveň vyplýva, že Jozef nosil vo svojom srdci skryté bolesti. V jeho srdci i pamäti stále žili jeho otec i bratia. Zdá sa nám zvláštne, že Jozef nechával otca tak dlho v zármutku. Mal predsa už iné postavenie a mohol za svojimi blízkymi zísť, rozpovedať im o Božích skutkoch. No Jozef je veľký v tom, že dokázal čakať na Boží čas. Chcel, aby dejiny jeho rodu boli také, akými ich vie napísať iba sám Boh.

Je skoro samozrejmé, že srdce i rozum mu radili, aby si pomohol sám. On však vedel, že všetko má dozrievať a že nie každá príležitosť, ktorá sa človeku ponúka, je naozaj Bohom určená. Jozef mal prorockého ducha a čakal na svojich bratov. No nie tak, aby ich hneď objal. On sa chcel stretnúť s nimi pred tvárou Boha v úprimnom poznaní a vyznaní hriechov. Lebo len na tomto základe budú môcť raz splniť svoje poslanie, ktoré im bolo v dejinách patriarchov určené.

Je veľa ťažkostí a bolestí v našom živote, ale je nebezpečné odstraňovať ich predčasne! Bez nich by sme nikdy nedozreli!

(použitie zdroje: Komentár k Starému Zákonu: Genezis, Jozef Ondrej Markuš, Život patriarchu Jozefa)

Si bezdomovec, závislý na alkohole a chceš peniaze? Mám, ale nedám! Ak máš na alkohol, máš aj na stravu, oblečenie, ubytovanie, hotel. Kúp si hotel!

Keď odo mňa pýtajú bezdomovci peniaze, zásadne im ich nedávam. Aj dnes si odo mňa jeden pýtal, ale nedal som mu. „Mám, ale nedám!“ poviem. Neklammem. Mám, ale nedám. Prečo? Pretože tie peniaze mu pretečú. Skvapalní ich.

Nedávajte im, prosím, peniaze. Môžete im dať najest alebo ich pošlite ku mne. Spravíte lepšie. Ja ich nevyhľadávam, ale nechám ich, aby oni prišli za mnou. To je podmienka. On sám musí prísť za mnou. Prečo? Dám mu prekážku, ktorú – ak chce – môže prekonať. Zrieknuť sa alkoholu.

Ak túto prekážku prekoná, myslí to vážne. Chce sa zmeniť. Ak ju neprekoná, kecia. Ja neverím na slová, iba na skutky. Poď, dokáž! U nás nesmie byť nijaký alkohol, žiadny trestný čin a každý musí pracovať podľa svojich možností a schopností.

Komunisti hovorili: „Kto nepracuje, nech ani nejde!“ Ja sa držím toho, čo povedal svätý Pavol: „Kto nechce pracovať, nech nejde!“ Znie to podobne, ale je v tom rozdiel. Od napríklad telesne postihnutého nikdy nemôžem vyžadovať to, čo od zdravého človeka. Každý ale svojím spôsobom musí prispieť k spoločnému dielu.

Nedajú sa nevidieť. Pri omši postávajú po oboch stranách pri vchode. Niektorí farári to už vzdali. Iní tam tieto „pilieri“ nechcú nechať postávať a vyhávajú ich von. Je to účinné, ale nie kresťanské. A ešte iní ďalší o tom hovoria a hľadajú nejaké riešenie. Ale málokedy ich nájdu.

Farníci obyčajne predsieňou rýchlo prebehnú a ani sa na nich nepozerajú alebo hodia im nejakú mincu. Iní sa zastavia, usmiejú sa, potrasú rukou. To je vzácné a pekné. A ešte ďalší hľadajú nejaké východisko. Iba zdanlivé – pretože somrovať pred kostolom býva často výnosnejšie ako pracovať.

Ale niekedy ide naozaj o východisko zo skutočnej chudoby. Ak je ich bieda podchytená včas – to umožňuje kadečo podniknúť. Zohnať prácu i ubytovanie. Keď niekto vyjde napríklad z väzenia a dva tri mesiace sa bez pomoci fláka, môže sa stať, že potom už môže byť na sociálnu podporu odkázaný až do konca života.

Jeden farár mi raz rozhnervane líčil – pritom jeho príbehu nechýba humor, i keď k smiechu veľmi nie je – ako „jeho“ traja tuláci sa ustanovili za strážcov chrámu. Bola to užitočná činnosť, pokiaľ boli triezvi. Nebezpečná, keď boli namol. Raz prišli údajní starožitníci a prehlásili, že ich posielajú pán farár, aby odviezli na opravu kostolné lavice z orechového dreva. Tým podvodníkom nedalo námahu primäť troch tulákov, aby im pomohli so sťahovaním lavíc do nákladného auta. Starožitníci vyprázdнили kostol a nikto o nich viac nepočul.

Iný tulák si obľúbil svätú Ritu a neznášal, keď ľudia dávali kvety iba k Panne Márii. Na miesto sochy Panny Márie „z pomsty“ chodil pravidelne čúrať a vytrvalo presúval kvetiny i sviečky k svätej Rite.

A to nehovorím o poškodených dverách kostola, o rozbitých oknách alebo o tom, aké nadávky sa každodenne sypú na hlavu niektorých kňazov. Tu je dobrá rada nad zlato.

Na záver pridám príbeh s iným koncom. Ide o tuláka, ktorému farníci pomohli tým, že mu našli prácu, byt a vytrvalo sa hromadne o neho starali. Teraz tento muž sedáva každú nedeľu v kostole v niektorej prednej lavici, má oblek a kravatu a jeho tichá prítomnosť je poďakovaním jednému kresťanskému spoločenstvu.

NIEKOLKO DNÍ S VICENZOM

Chystal som sa na víkend odísť, aby som načerpal nové sily. Sám. Bol som strašne uľahavý. Mal som pred sebou päťsto kilometrov. Ale prišiel on, Vincenzo. Práve si odkrútil desať rokov väzenia. Povedal mi: „Chcem ísť s tebou.“ Súhlasil som.

Prežili sme osem dní bok po boku. I keď už bol vonku, stále ho spútalvalo a pohlcovalo väzenie. Mal pred očami tie steny, ktoré ho strašili, život, kedy nebol skoro ničím. „Často sa tam stáva, že človek sa tam až dvadsať hodín denne váľa pri televízii. Úplne ho to zblbne. Televízor pomáha zaspáť, keď spánok neprichádza. Najprv som hltal lieky na spanie, aby som mohol spať. Ale potom som ich už odmietal. Chcel som vnímať. Na druhej strane noci bez spánku som sa bál.

Myslel som na ne celé dni. Iba ak som si v cele dobre zacvičil, pomohlo mi to zaspať.

Celé týždne som nevyšiel na dvor. Bolo pre mňa takmer neznesiteľné počúvať stále tie isté historiky a chodiť v tom preplnenom priestore ako šelma v kletke.

Začali mi padať vlasy. Potom mi vypadol zub. Dennodenne zemiaky alebo rezance – to na zdraví človeku nepridá. Človek priberá. Ten zub som mohol zachrániť, ibaže žiadanka k zubárovi bola prevzatá až za sedem mesiacov. Už bolo neskoro. Keby som mal vred, musel by som na ošetrovanie čakať mesiac.“ A naraz z neho vyškľabo: „Mám úplne zabitú budúcnosť... Chce sa mi pracovať, ale desať rokov som sa ničoho nedotkol! Som ako bezruký a beznohý!“

Pri všetkom sa ma pýtal, či môže. A ja jemu neustále na to: „Ja ale nie som tvoj dozorca!“ A on stále: „Spýtaj sa, vypýtaj mi...“ To som ale rýchlo zatrhlo: „Vieš čo, Vincenzo, kde sú záchody, na to sa opýtaj ty sám!“

S Vicenzom som nafotil krásne fotografie, kedy sa prechádzal voľne po lese na koni. Báľ som sa, aby sa „nepredávkoval kyslíkom“. ☺ Tie fotky, to sú pre neho prvé dni slobody. Dlhé roky ich bude nosiť so sebou. Budú mu pripomínať, ako niečia priateľská ruka, podaná hneď po odchode z väzenia, sa mu stala liekom. Zvlášť keď vedel, že tá ruka ostane otvorená aj naďalej.

(spracované podľa kníh Guy Gilberta, Až do krajnosti a Mariána Kuffu, Kazateľnica život)

Boh prebýva v láske – v ľudskej pomáhajúcej, solidárnej, účinnej láske, ktorá je onou soľou, bez ktorej je život nechutný a nestráviteľný. Miestom, kde sa láska ukazuje, nie sú scholastické definície či sentimentálne verše, ale tvrdé životné príbehy: láska má tvár Maximiliána Kolbeho či Matky Terezy. Je to rola v dráme života stále nedostatočne obsadená – stále znova sú potrební noví ochotní dobrovoľníci.

(Tomáš Halík)

Lahšie je utíšiť materiálny hlad človeka, poskytnúť chudobným odev a bývanie, omnoho ťažšie je nájsť odpoveď na obrovskú osamotenosť a núdzu srdca.

(Matka Tereza)

Hriech snáď ani nie je predovšetkým to, že konám niečo zlé, ako skôr to, že svoju truhlicu zakopem a nerozdávam z pokladov vnútra, že nevyužívam to dobré, čo do mňa bolo vložené, že neživím plameň, ktorý bol vo mne zapálený. Že nikdy v živote nenatiahnem plachty a svoju loď nechám uviazanú pri bóji. Akoby sme vedeli už len učene debatovať o tom, aké je more a usporadúvať diskusné večery na palubách lodí v prístavoch, my, ktorí sme boli stvorení k tomu, aby sme vyplávali. Akoby sme sa príliš zamilovali do pravidelnej stravy v pokoji prístavu a teplého jedla dvakrát denne. Hriech je nevyplávať.

(Marek Vácha)

ODLAHČENE VÁŽNE - BÁJKA O VRABCOVI

Letí vrabec prírodou, ale je strašná zima, a tak zamrzne a padne na zem. Ide okolo krava a pustí na vrabca lajno. To lajno je tak teplé, že zmrznutého vrabca roztopí.

A tak tam vrabec leží v teple a začne si spievať. Vtom ho začuje mačka, príde k lajnu, vrabca vyhrabe von a zožerie.

Ponaučenie:

nie každý, kto Ťa okydá, je tvoj nepriateľ
nie každý, kto Ťa okydaného vyhrabe, je
tvoj priateľ

keď si v lajne, netreba toľko čvirikať

ZASMEJME SA S KARDINÁLOM SPIDLÍKOM

O manželskom súzvuku:

Prídu dlhoroční manželia do reštaurácie. Keď príde čašník, žena hovorí: „Prosím si párky.“ „Áno, jedny páročky pre pani... Aj chren?“ „Áno, aj chren si dá párky.“

V rade na spovedi' stoja dvaja manželia. Manželka vchádza do spovednice ako prvá. Manžel čaká, zdá sa mu, že je tam pridlho. Až po trištvrte hodine vychádza manželka von. Po nej vstúpi do spovednice manžel. Klakne si, otvorí ústa, aby vyznal svoje hriechy. Kňaz ho však zastaví a povie: „Všetko viem... Lutujte!“

Pán farár vie, že sa blíži prvé výročie smrti kedysi horlivého farníka. Preto sa opýta vďovy po zosnulom, či by nechcela, aby zaňho bola odslúžená svätá omša. Ona odpovie, že nie. Kňaz nerozumie a opýta sa, prečo, a ona mu vysvetlí: „Ak je v pekle, tak mu to nepomôže. Ak je v nebi, tak mu to netreba. Ak je však v očistci, tak ho tam pokojne ešte chvíľu ponechajme...“

Prosíme Vás, porozmýšľajte, či aj Vy nemáte vlastné svedectvo, ktoré by mohlo obohatiť a napomôcť druhým na ceste k Bohu. K tomuto účelu slúži e-mailová adresa: casopis.pramen@gmail.com. Požadovanú anonymitu rešpektujeme. Archívne čísla časopisu od r. 2012 sa nachádzajú na stránke www.horcicneznrko.sk

Text a grafická úprava Sephoris studio. Vydávané pre vnútornú potrebu farnosti. Vychádza štvrťročne. Foto: internet, časopis Cesta